

Budeme mít na obcích ředitele úřadu?

5.4.2024 - Alexandra Kocková | Svaz měst a obcí České republiky

V Pardubicích přítomné přišel pozdravit i hejtman kraje Martin Netolický, v Hradci Králové pak hejtman Martin Červíček a primátorka Pavla Springerová. Setkání opět moderovala výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková.

První prezentaci na obou místech přednesl Tibor Švec, starosta obce Vestec u Prahy a. opět rozvedl závěry expertní svazové skupiny k financování obcí a rozpočtovému určení daní (RUD), které předsedá. Zmínil zejména mizivou, praktickou nulovou motivaci obcí k podpoře tvorby nových pracovních míst na svém katastru. Podle svazových expertů je rozpočtové určení daní nespravedlivé zejména k městům nad 50 tisíc obyvatel. Tam je podfinancování na jednoho obyvatele opravdu neúnosné. Systém je více méně dotační a ostatní země OECD ho již téměř nepoužívají.

V Pardubicích na to reagoval hejtman Martin Netolický, který by změnu RUD ve prospěch obcí podpořil, ale upozornil na nutnost koncepčního řešení.

Při rozloučení ještě hejtman navrhl nové názvosloví pro tajemníky, kteří by se měli podle něj nazývat nově ředitelé, stejně jako ředitelé krajských úřadů.

Tibor Švec se následně vrátil ke své prezentaci a pokračoval s tématem slučování obcí. Často slychají starostové, že hospodaření obcí je neefektivní. Jak tedy zefektivnit činnost samospráv? Na příkladech dalších evropských zemích dokladoval negativní rysy a dopady násilného slučování obcí. Efektivita se sice zvýšila, došlo ale k rozpadu komunit a dodnes se s tím občané nesmířili.

Naopak Francie je pro nás vzorem, jak na bázi dobrovolné spolupráce vytvořit společenství obcí. Už od 19. století se ve Francii obce slučovaly za účelem společné infrastruktury. Extrémem je Marseille, kde je společenství složené z 92 obcí. Jejich roční obrát činí 4 mld euro. Ve Francii se používá i společenství aglomerací a další. Zakládání průmyslových zón, územní plánování, sportovní a kulturní střediska, to vše, a ještě další, plánuje celé společenství. Zastupitelstvo je složena z jednotlivých starostů spojených obcí. Místní spolky jsou zachovány.

Ministerstvo vnitra zastupoval v Pardubicích Marek Jetmar, zástupce Odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy, který potvrdil inspiraci Francií, zejména zodpovědností místní samosprávy za ekonomický rozvoj a pokrok jejich území. Společenství zajišťuje rovný přístup k veřejným službám, neexistuje diskriminace kvůli položení obce. Stejnou službu nabídne i v nejmenších obcích. Ve své prezentaci představil vznik, podmínky a zákonné normy společenství.

Na rozdíl od předcházejících krajských setkání se v Pardubicích ke společenství obcí neuskutečnila žádná diskuse.

V Hradci Králové se setkání zúčastnil i člen Předsednictva Svazu a starosta obce Božanov Karel Rejchrt. Tibor Švec otevřel setkání první prezentací na téma rozpočtového určení daní a dále i možnostmi společenství obcí, nového pojmu v zákonu o obcích. Společně s Davidem Slámou z MV vysvětlovali starostům jeho možné výhody pro rozvoj nejen jednotlivých obcí, ale celých regionů. V současné době se obce rozvíjejí jednotlivě, bez efektivního koncepčního řešení, které by ušetřilo lidské zdroje i finanční prostředky.

Starosta Chlumce nad Cidlinou (5,5 tis. obyv.) Vladan Kárník upozornil na situace takto velkých obcí, kterým chybí finanční prostředky, jsou již spádovými obcemi pro okolí a bez dotací a dalších peněz ze státního rozpočtu by se neobešli.

Někteří starostové se vymezovali proti nárůstu administrativy, která je na ně ze státu přenášena. To potvrdil i Karel Rejchrt. Také poukazovali na omezené lidské zdroje, Dobrých úředníků je málo a obce je těžce shánějí. Proti zakládání společenství obcí argumentovali někteří jeho nepotřebností pro jednotlivé obce, které čerpají služby u svého ORP.

Proč se stále přizpůsobujeme státu

Předseda Svazku obcí Jestřebí hory Vladimír Provazník se vymezil proti byrokracii, kterou podle něj přinese právě zakládání dalších spolků jako je společenství obcí. Zbytečně to opět zatíží starosty, už tak vyplňujeme neustále stejné formuláře, říká a dodává, proč se stále starostové přizpůsobují státu?

V Hradci Králové se proti návrhu na financování úředníků v budoucích společenstvích obcí vymezil také Pavel Školník, zástupce Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR. Podle něj nelze platit úředníky jinak než podle tabulkových platů. Pokud by společenství měla jinou kompetenci než běžné úřady, byly by ty naprosto bez možnosti získat kvalitní zaměstnance. Upozornil na nesystémovost tohoto návrhu, nemohou být stejní úředníci placeni různě.

Úterní setkání v Pardubickém kraji pokračovalo podle programu vystoupením představitelů partnerů i zástupců státní správy. Každé krajské setkání také doprovází aktuality z právní poradny AK KVB. Právní poradnu můžete sledovat i na webových stránkách www.smocr.cz a také ji každý týden dostávají členové SMO ČR prostřednictvím elektronického svazového newsletteru.

Odpoledním vrcholem setkání je pak vyhlášení ankety společnosti Communa Město pro byznys. V Pardubickém kraji získala ocenění tato města: třetí místo obsadila Přelouč, druhé pak Česká Třebová a první místo získaly Pardubice. V Hradci si ocenění odnesla města Trutnov, druhé místo obsadilo město Broumov a jako první bylo vyhlášeno město Hradec Králové. Gratulujeme!

Hradecké setkání nabralo vzhledem k živé diskuzi k tématům financování obcí a vzniku společenství obcí velký skluz, proto byl program dále uzpůsoben možnostem prezentujícím.

Příští týden se setkáme ve městech Ostrava, Olomouc a Zlín.

<https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/budeme-mit-na-obcich-reditele-uradu>